

**A Meteorológiai Tudományos Bizottság
beszámolója
a 2023. évben végzett tevékenységéről**

**1. A tudományos/állandó/osztályközi bizottság neve:
Meteorológiai Tudományos Bizottság**

2. A tudományos/állandó/osztályközi bizottság tisztségviselői:
Elnök: **Geresdi István**
Titkár: **Ferenczi Zita**

3. A tudományos bizottság ülései:

Időpont: 2023. március 7. (kedd), 10 óra.

Helyszín: az Országos Meteorológiai Szolgálat tanácssterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1. I. emelet

Tárgyalt ügyek:

1. Bozó Lászlót felterjesztése Széchenyi díjra.
2. 2022-es Met. Napok tapasztalatai, a 2023-as Met. Napok témája.
3. A 2022. aug. 20-ai vizsgálat helyzete, az MTA-elnök felkérésére készülő javaslatok megtárgyalása.
4. Felvétel köztestületbe.
5. Egyebek.

Időpont: 2023. május 30. (kedd), 14 óra.

Helyszín: az Országos Meteorológiai Szolgálat tanácssterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1. I. emelet

Tárgyalt ügyek:

1. 2023-as Meteorológiai Tudományos Napok programjának véglegesítése.
2. Egyebek.

4. A tudományos/állandó/osztályközi bizottság 2023. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással.

A 49. Meteorológiai Tudományos Napok programját az Éghajlati valamint a Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság állította össze.

Időpont: 2023. november 16-17

cím: Multidiszciplináris válaszok az éghajlatváltozás kihívásaira

A 49. Meteorológiai Tudományos Napok központi témái az éghajlatváltozás kihívásai, környezeti, társadalmi és gazdasági következményei, valamint az, hogy a különböző területek hogyan reagálnak a változó körülményekre. A program szorosan illeszkedett az éghajlatváltozás hazai vizsgálata során meghatározott célkitűzések, valamint az eddigi kutatások, fejlesztések során elért eredmények bemutatásához, kitérve az egyes témakörök előzményeire is. Az előadások kapcsolódtak az éghajlatváltozás által előidézett és befolyásolt jelenségek feltárásához, monitorozásához és modellezéséhez, az okozott problémák és azok mértékének bemutatásához, a kockázatok mérséklésére tett válaszok tudományos megalapozottságú tervezéséhez. A rendezvényen az éghajlatváltozás multidiszciplináris tárgyalása érdekében a hazai meteorológusok

közösség tagjai mellett a témakörben érintett szakterületek képviselőit, előadóit is meg lettek szólítva.

5. Az AI- és munkabizottságok (ha vannak) 2023. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással.

Légköri Erőforrások Albizottság

Az Albizottság MMT szakosztályokkal együttműködésben két előadóülést szervezett.

„Napenergia előrejelzésekkel kapcsolatos módszertani eredmények” címmel az MMT Légkördinamikai Szakosztályával és az MMT Nap- és Szélenergia Szakosztályával közös ülés.

Időpont: 2023. október 16-án 14 óra

Helyszín: OMSZ Díszterm

A jelenléti ívet 45 fő írta alá, az üléshez online is lehetett csatlakozni.

Szanka Gábor (OMSZ): Megnyitó

Balog Richárd (MAVIR Zrt.): Az időjárásfüggő termelés előrejelzés szerepe a villamosenergia-rendszer irányításban

Luczay Péter (ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt.): Az időjárásfüggő termelők hatása a villamosenergia- és a szabályozásitartalék-piacokra; fókuszban: a napenergia

Szépszó Gabriella (OMSZ): Modell-előrejelzések fejlesztése napenergiával kapcsolatos felhasználásra

Horváth Ákos (OMSZ), Peterka András (Pécsi Tudományegyetem), dr. Geresdi

István (PTE): A WRF-MEANDER rendszer napenergia előrejelzés irányú fejlesztése

Mayer Martin János (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem): Napelem termelés előrejelzéssel kapcsolatos kutatás a Műegyetemen

Kádár Péter (Óbudai Egyetem): Napenergia potenciál becslés és termelés előrejelzés

Sinkovics Bálint (HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont): Fotovillamos energiatermelés előrejelzését célzó kutatások az Energiatudományi

Kutatóközpontban

Bugya Titusz (PTE): Egy működő termelésbecslő rendszer szervezésének, tervezésének, kialakításának, működésének és befejezésének tapasztalatai

Weidinger Tamás (Eötvös Loránd Tudományegyetem): Szemelvények a szél- és napenergia előrejelzések meteorológiai/klimatológiai háttéréről, oktatási vonatkozásairól

Előadóülés az MMT Légkördinamikai Szakosztálya és az Éghajlati Szakosztályával együttműködésben

Időpont: 2023. november 27

Helyszín: OMSZ Tanácsterem

Két előadás hangzott el, amit 18-an hallgattak meg a helyszínen és online is volt csatlakozási lehetőség.

Hegedüs Adrienn (GETEC ENERGIE GmbH): Rövidtávú energiameteorológiai előrejelzések operatív alkalmazása a német villamosenergia-piacon

Szentes Olivér, Izsák Beatrix (OMSZ): A mérésektől a reprezentatív éghajlati adatbázisig: globálsugárzás, szél

-----
Légkörfizikai és Levegőkémia Albizottság

Előadóülés, amelyen a Pécsi Tudományegyetem Felhőfizikai Kutatócsoportjának aktuális kutatásai lettek bemutatva.

Időpont: 2023. szeptember 20.

Helyszín: OMSZ

Geresdi István: A PTE Felhőfizikai Kutatócsoport bemutatása

Geresdi István: A csapadékképződés numerikus modellezése

Peterka András: Ködök mezoskálájú modellezése: új parametrizáció az aeroszolaktiváció leírására

Kurcsis Máté: Szinoptikus folyamatok által vezérelt lejtőszél a Bakony–Balaton térségben

-----
Éghajlati Albizottság

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

2023-ban a 49. Meteorológiai Tudományos Napok szervezését a két albizottság vállalta magára.

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Előadótülés

Időpont: 2023. november 7. 14 óra,

helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

Horváth Ákos (OMSZ): A légköri vízciklusok szerepe a szélsőséges időjárási folyamatok kialakulásában

Varga-Balogh Adrienn (ELTE): Ciklonok és anticiklonok automatikus detektálása – európai helyzet elemzése 180 év adatsora alapján

Hérincs Dávid (OMSZ-ELTE): Daniel - az eddigi legpusztítóbb medikán

Rövid, angol nyelvű PhD kurzus – 2023.11.27–29. (részben az albizottság szervezésében).

Prof. Thomas Foken (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research): Probing at the Earth's Surface under the Conditions of Climate Change.

1. Energy balance closure at the surface
2. Basics of mobile measurements (cars, UAS, ect.)
3. Determination evapotranspiration under the conditions of climate change
4. Theodore von Kármán and his influence on atmospheric turbulence research

-----
6. A tudományos/állandó/osztályközi bizottság köztestületi tagjainak díjai (állami és szakmai elismerések az év során)

Schenzl Guidó-díj: **Unger János**

Miniszteri Elismerő Oklevél: **Szintai Balázs**

Surányi János Emlékérem: **Anda Angéla**

MMT szakirodalmi nívódíja: Bihari Z. (fejezetszerkesztő), Babolcsai Gy., **Bartholy J., Ferenczi Z.**, Gerhátné Kerényi J., **Haszpra L.**, Homokiné Ujváry K., Kovács T., **Lakatos M.**, Németh Á., Pongrácz R., Putsay M., Szabó P., **Szépszó G.** (2018): V. Éghajlat. In: Kocsis K. (főszerkesztő) (2018): Magyarország nemzeti atlasza:

Természeti környezet. Magyar Tudományos Akadémia, Csillagászati és

Földtudományi Kutatóközpont, Földrajztudományi Intézet, Budapest. 58-69, ISBN 978-963- 9545-56-4.

7. A tudományos/állandó/osztályközi bizottság kiadványai (a bizottság tagjai által megjelentetett könyvek, tankönyvek, kiemelt cikkek):

Megyeri-Korotaj, O.A., Bán, B., Suga, R., Allaga-Zsebeházi, G., **Szépszó, G.**, 2023: Assessment of climate indices over the Carpathian Basin based on ALADIN5.2 and REMO2015 regional climate model simulations. Atmosphere 14, 3, 448. doi.org/10.3390/atmos14030448

Faragó Tibor, 2023: Planetáris környezetünk veszélyeztetése és megmentése: mérgező nehézfém örökségünk, veszélyes szennyező anyagaink, kikezdett ózonpajzsunk és túlhevülő közös üvegházunk. Akadémiai Kiadó 344 o. ISBN 978-963-454-900-0 e-ISBN 978-963-454-857-1 doi.org/10.1556/9789634548751

Gelencsér András: Ábrándok bővületében – A fenntartható fejlődés korlátai, Akadémiai Kiadó 2023, ISBN 978 963 454 899 7

Simon, Sz.; Simon-Gáspár, B.; **Anda, A.** Carbon dioxide emission and its impacting factor from goldenrod (*Solidago canadensis*) and bulrush (*Typha angustifolia*) decomposition during the winter period. ECOHYDROLOGY AND HYDROBIOLOGY 23: 2 pp. 177-185., 9 p. (2023) doi.org/10.1016/j.ecohyd.2023.01.002

Anda, A.; Simon, Sz.; Simon-Gáspár, B. Impacts of Wintertime Meteorological Variables on Decomposition of *Phragmites australis* and *Solidago canadensis* in the Balaton System. THEORETICAL AND APPLIED CLIMATOLOGY 151: 3-4 pp. 1963-1979., 17 p. (2023) doi.org/10.1007/s00704-023-04370-y

Dayoub, Evan Bassam ; Tóth, Zoltan; **Anda, Angela** Biochar and its effects on soil properties and evapotranspiration: A sustainable solution for plant growth. COGENT FOOD & AGRICULTURE 9: 1 Paper: 2256136, 27 p. (2023) doi.org/10.1080/23311932.2023.2256136

Berényi A., **Bartholy J.**, Pongrácz R. (2023). Analysis of precipitation-related climatic conditions in European plain regions. Weather and Climate Extremes. 42. 100610. doi.org/10.1016/j.wace.2023.100610

Mayer, M. J., Yang, D., & **Szintai, B.** (2023). Comparing global and regional downscaled NWP models for irradiance and photovoltaic power forecasting: ECMWF versus AROME. Applied Energy, 352, 121958. doi.org/10.1016/j.apenergy.2023.121958

Salma, I., Farkas, Á., **Weidinger, T.**, & Balogh, M. (2023). Firework smoke: Impacts on urban air quality and deposition in the human respiratory system. Environmental Pollution, 328, 121612. doi.org/10.1016/j.envpol.2023.121612

.....

8. A tudományos/doktori bizottság által lefolytatott habitusvizsgálatok MTA doktora cím pályázatokra (a pályázó neve, a pályázat címe, a habitusvizsgálat eredményessége):

nem volt ilyen

.....

9. Tudományos munkában és azon túlmutatóan hasznosítható eredmény :

„OTKA” K23 Kutatási pályázat: A beltéri levegőminőséget leíró fizikai-kémiai paraméterek meghatározása szimulációs környezet fejlesztéséhez (témavezető: Mészáros Róbert)

.....

10. Kapcsolatok más szervezetekkel

-

.....

11. A bizottság által legfontosabbnak tartott 1-3 nemzetközi és / vagy hazai kapcsolat, együttműködés bemutatása a közös célkitűzések-eredmények alapján. Ezek az adatok, ismertetőik képezik majd a Parlamenti beszámoló és a kormánytájékoztató háttéranyagát.

CA20108 - FAIR NEtwork of micrometeorological measurements (FAIRNESS): EU COST együttműködést, amelyben a hazai résztvevők az ELTE Meteorológiai Tanszék (Weidinger Tamás) és a Szegedi Tudományegyetem Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék (Gál Tamás). A 4 éves együttműködés 2. éve zárult le. A téma a nem meteorológiai szolgálatok által működtetett városi és vidéki meteorológiai mérőhálózatok szerepe, minőségbiztosítási rendszere, ajánlások megfogalmazása, kutatási együttműködések támogatása. <https://www.fairness-ca20108.eu/structure/>

Éghajlatváltozás Multidiszciplináris Nemzeti Laboratórium: Az Éghajlatváltozás Multidiszciplináris Nemzeti Laboratórium az éghajlatváltozást okozó tényezők, valamint a természetre, a gazdasági rendszerekre és a társadalomra gyakorolt hatásuk tanulmányozása mellett a technológiai, gazdasági és társadalmi adaptáció területén végez kutatás-fejlesztési tevékenységet

.....

Az Akadémia közfeladatai - MTA Törvény 3. § (1)-(5)

1. A tudományok művelésének, a tudományos kutatások végzésének, a tudományos könyv- és folyóiratkiadásnak a támogatása -
3. § (1a) 2. Tudományos minősítési rendszer működtetése (egyéni és intézményi)
3. § (1c) 3. A világban folyó és a hazai tudományos kutatások eredményeinek és irányainak rendszeres értékelése és javaslatok tétele
3. § (1d) 4. Szakmai vélemény adása – tudományos tanácsadás - az Országgyűlés vagy a Kormány kérésére 3. § (1e) 5. A magyar nyelv fejlődésének és a tudomány magyar nyelven történő művelésének elősegítése
3. § (1f) 6. A tudományos közélet tisztaságának, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságának védelme
3. § (1g) 7. Kapcsolattartás és megállapodások hazai, külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel –
3. § (1h) 8. Kapcsolattartás a külföldön élő magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások művelőivel, a határon túli magyar tudományosság támogatása

- 3. § (1i) 9. Tudományos programok, konferenciák szervezése, pályázatok kiírása
- 3. § (1j) 10. A tudományos kutatások eredményei társadalmi és gazdasági hasznosításának elősegítése
- 3. § (1k) 11. Tudományos kutatócsoportok fenntartása felsőoktatási intézményekben, közgyűjteményekben, (főhivatású kutatóintézményekben), közreműködés az oktatásban, doktori (PhD) képzésben
- 3. § (1l) 12. A tudományos utánpótlás segítése
- 3. § (1m) 13. Tudományos osztályokat (tudományos bizottságokat, területi bizottságokat) alakít
- 3. § (1n) 14. Nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis működtetése
- 3. § (1o) 15. A fiatal kutatók tudományos életpályájának elősegítése
- 3. § (1p) 16. A kutatók és a társadalom közötti kapcsolat erősítése
- 3. § (1q) 17. A tulajdonában lévő vagyonelemek használati jogának biztosítása az ELKH főhivatású kutatóhálózat tagjai számára
- 3. § (1a) 18. Kétévenként beszámol az Országgyűlésnek
- 3. § (2) 19. Évente tájékoztatja a Kormányt
- 3. § (3) 20. A tájékoztatókhoz adatokat kér és dolgoz fel
- 3. § (4)-(5)